

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 14 kap. 3 d § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om utkomstskydd för arbetslösa ändras. Syftet med propositionen är att föreskriva om finansieringen av ersättningen av utgifter för arbetslöshetsförmåner i sådana situationer där Finland betalar ersättning till bosättningsstaten på grundval av arbete i Finland.

Ersättningarna betalas med stöd av Europaparlamentets och rådets förordning om samordning av de sociala trygghetssystemen. Det föreslås att ersättningarna ska finansieras med statsmedel.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt.

MOTIVERING

1 Nuläge och föreslagna ändringar

Bestämmelser om ersättning av arbetslöshetsförmåner mellan stater finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen (nedan grundförordningen) och i artikel 70 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 987/2009 om tillämpningsbestämmelser till förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen (nedan tillämpningsförordningen). Ersättning av utgifter för arbetslöshetsförmåner gäller sådana situationer där en arbetstagare betalas en arbetslöshetsförmån i bosättningsstaten i stället för i arbetsstaten. Förordningarna har tillämpats från den 1 maj 2010.

I grundförordningen finns bestämmelser om betalning av arbetslöshetsförmåner i sådana situationer där en arbetslös arbetssökande som under sin senaste anställning eller period av verksamhet som egenföretagare bodde i en annan stat än arbetsstaten, fortsätter vara bosatt i den staten eller återvänder till denna. Bosättningsstaten betalar arbetslöshetsförmån till den arbetssökande förutsatt att han eller hon anmält sig som arbetssökande i bosättningsstaten. Bosättningsstaten betalar arbetslöshetsförmånerna på egen bekostnad. Då är den tidigare arbetsstaten skyldig att ersätta bosättningsstaten utgifterna för arbetslöshetsförmånen för de första tre månaderna. Om den som får arbetslöshetsförmånen arbetat i staten i minst 12 månader under de föregående 24 månaderna förlängs ersättningsperioden för utgifterna för arbetslöshetsförmånen till 5 månader. Ersättningsbeloppet får inte överstiga det belopp som skulle betalas på grund av arbetslöshet enligt arbetsstatens lagstiftning. Syftet med bestämmelsen är att dela den ekonomiska börda som uppkommer till följd av arbetslösheten mellan arbetsstaten och bosättningsstaten.

Bestämmelser om det förfarande som ska iakttas när utgifter för arbetslöshetsförmåner ersätts till bosättningsstaten finns i tillämpningsförordningen. Bosättningsstaten ska begära återbetalning av arbetsstaten inom en

sexmånadersperiod efter utgången av det kalenderhalvår då den sista utbetalningen gjordes av den förmån som begäran gäller. Begäran ska innehålla uppgift om det förmånsbelopp som betalats ut, den period under vilken dessa förmåner har betalats ut samt uppgifter som identifierar den arbetslösa personen. Ersättningarna betalas via de berörda staternas förbindelseorgan. I Finland har det fastställts att Folkpensionsanstalten är förbindelseorgan.

För att ersättningsskyldighet ska uppkomma räcker det att en arbetslös person som är bosatt i en annan medlemsstat senast har arbetat i Finland. Det kan inte krävas att arbetet i Finland ska ha uppfyllt arbetsvillkoret för utkomstskydd för arbetslösa. Ersättningsskyldigheten uppkommer redan på basis av en kort tid i arbete.

Det föreslås att det till 14 kap. 3 d § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) fogas ett nytt 4 mom., enligt vilket staten ska finansiera de ersättningar som i enlighet med grundförordningen ska betalas till bosättningsstaten i fråga om arbetslösa arbetssökande som senast har arbetat i Finland men som inte har rätt till utkomstskydd för arbetslösa enligt finsk lagstiftning. I dessa situationer ska Folkpensionsanstalten, som är förbindelseorgan enligt 8 § i lagen om tillämpning av Europeiska unionens lagstiftning om samordning av de sociala trygghetssystemen (352/2010), betala ut ersättningen. Folkpensionsanstalten ska ersättas för utgifterna med statsmedel.

I sådana situationer där någon skulle ha rätt till dagpenning även enligt finsk nationell lagstiftning svarar systemet med grunddagpenning eller systemet med förtjänstskydd för ersättningsskyldigheten beroende på om personen varit medlem av en arbetslöshetskassa eller inte.

2 Propositionens ekonomiska konsekvenser

Antalet fall som ska ersättas till följd av ändringen uppskattas uppgå till ca 500 per år. Flertalet fall kommer från Estland. Finlands

ersättningsbelopp uppgår i allmänhet högst till ett belopp som motsvarar grunddagpenningen, d.v.s. cirka 2 000—2 650 euro per person.

Borgenärstaten ska begära återbetalning av gäldenärstaten inom en sexmånadersperiod efter det att förmånen utbetalades. Eftersom rätten till ersättning uppkommit från och med det att grundförordningen trädde i kraft, d.v.s. från och med den 1 maj 2010, ska år 2012 betalas ersättningar för åren 2010 och 2011 samt för de sex första månaderna år 2012. Återbetalningarna för år 2012 beräknas uppgå till ca 550 000 euro. Det uppskattas att återbetalningarna kommer att uppgå till ca 800 000 euro per år från och med år 2013.

3 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid social- och hälsovårdsministeriet. I samband med beredningen har de centrala arbetsmarknadsorganisationerna och Folkpensionsanstalten hörts.

4 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt. Enligt förslaget tillämpas lagen på sådana ersättningar till vilka rätten har uppkommit den 1 maj 2010 eller senare.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om ändring av 14 kap. 3 d § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 14 kap. 3 d § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002), sådan paragrafen lyder i lagarna 1217/2005 och 1188/2009, ett nytt 4 mom. som följer:

14 kap.

artikel 65.6 och 65.7 i grundförordningen finansieras med statsmedel.

Särskilda bestämmelser

3 d §

Övriga bestämmelser om finansieringen

Denna lag träder i kraft den 20 .
Lagen tillämpas på sådana ersättningar till vilka rätten har uppkommit den 1 maj 2010 eller senare.

De ersättningar som Folkpensionsanstalten betalar till bosättningsstaten i enlighet med

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 31 maj 2012

Vid förhinder för statsministern, försvarsminister**STEFAN WALLIN**Social- och hälsovårdsminister *Paula Risikko*